

צו: עין מושפט בר מצווה

לר א מיי פירו המל' מדינה הלה ד סמך לאון קע טושי'ע מ'מ סומן כל ספיקו :
לה ב מיי עס ספיקו טושי'ע ספיקו :
לו ג מיי פ'מ ספיקו ב'מס ד סמך מ'מ מ'מ ר'ד ספיקו :
ה ו'כר סל'ס ס'מ ר'ד ספיקו כ'מסמ ל' :
לו ז ה ר מ'מ ס' ס' ס' ס' ס' טושי'ע ספיקו :

המוכר פירות פרק ששי בבא בתרא

לא טעמייה שפיר כיון דלחמין בתוך שלם מכאן ואילך ברשות לוקח ואפי' לא נתן מעות חייב ליתן ומיהו נראה דהיכא דלא טעמייה בשעת לקיחה סו'ד'ס' המוציא מחיברו עליו הראיה דספיקא הוא והא דתמן (לקמן דף טו) : המוכר יין לחבירו והחמין אינו חייב באלחיתו מיידי לאחר ג' א"י בנקנתס דלוקח כר' יוסי

בר חנינא דלקמן כן פ"ה וז"ל דמיידי הכא דיעינן שהקנן דהמוכר הוא טוב דאי לא אלא חייב באלחיתו ומינא ליה המוכר הוה טוב והקנן גרם לו תוך ג' להתקלקל ולא איבעי לשהוי אלא לשמותו או להריקו ככלי אמר כמו שהוא אומר לו כשהוא כנקנתס דלוקח אכל דוחק לומר דמיידי כגון שמוכר שמרו כזה הקנן וזמן גדול ואם הקנן גרם כבר היה מתמקן מקודם ויותר ממישיב לומר דהכל תוך ג' ואפי' כנקנן דלוקח דאין קנן גוסס להחמין תוך ג' אלא ודאי לא טעמייה שפיר והתם לאחר ג' (א) ואמר ליה למקפה: **ושמואל** אמר המרא אבתפיה דגברא שוואר. פירש (ר"ט) דחמרא מוליג דגברא גרים דסביא ליה כר' חייא בר יוסף דלקמן ולכן אינו ברשות מוכר ואין נראה מדא דהוה ליה למינקט האי פליגא דלקמן דחמרא מוליג דגברא גרים ועוד כי אמר לקמן ופליגא דר' חייא בר יוסף הי"ל למימר ופליגא דשמואל ועוד דאין כבא שיגרוס מוליג דגברא שימרה להחמין תוך ג' דלעולם אין היין מתמקן אלא לאחר ג' ועוד הקשה ר"י דר' יוחנן קאמר לעיל ג' ימים הראשונים ודאי אין ודלמא מוליג דגברא גרים והחמין מיד וגרסה לר"ת חמרא אכפתיה דגברא שוואר כלומר היין כיון שנשא בכפתים נתקלקל על ידי שנבע ומייר להחמין וא"ת ור' יוסי בר חנינא דחמרא לקמן דנקנתס דמוכר מצי א"ל הא חמך והא קנך ויכי מצי א"ל הכי דלמא נתקלקל על ידי שנבע ומהם שלם המוכר וי"ל דלקמן מוקי לה בדאי"ל למקפה דכיון דאי"ל הכי יש לו להתקיים אפי' כשמענטעו ואפילו אחר ג' א"י י"ל דלקמן כיון שהוא לאחר ג' יותר יש לנו לתלות שנחמק כדכתיב ממה שהגיע גרם אכל תוך ג' יש לנו לומר שהגיע גרם מדמיה על ידי שנבע שפיר אכל ק"ק אחרי לא לפרש שמוכר דהא אדעתא דהכי זכי לוקח מניה להוציא משס ולטלטלו ולפי"ר ר"ש קשה דכשיכרא עבד עובדא כותיה דרז והא לא קאמר שמואל אלא כיון דמוליג דגברא גרם ולא שייך אלא ביון דככמיב היין בוגד וגו' :

ושמואל אמר. אינו חייב באלחיתו אפי' שהחמין בתוך חבית של מוכר משום דחמרא אגבא דגברא שוור על כפף האדס מדלג כלומר מולו גורס חטא של בעל היין דכנפקא לן לקמן (דף נח.) מדכתיבי אף כי היין בוגד והלכך פטור מוכר דאי"ל מוכר ללוקח לתא דידך קגריס (כך שמעתי מרבינו זקני צנצנא מליעא

ר' קוי) וכן מלאמי בשחכות הגאונים וכן עיקר) : **עובדא**. (זן דינא) כותיה דשמואל דמוכח סתם ממני לקמן דפרקיין) כותיה דשמואל: **שמר** יין. הוא תמיד שנותנין מים ע"ג שמרים ומתמדין אותן ושותין אותן: **שהכל נהיה בכדורו**. אכל לא בורה פרי העץ בכשר שמרים ולא בורה פרי האדמה ובורא מיני מווצת על ע"ג שכר שעורין דלא חשיבי ולא בורה פרי הגפן בשמיר יין : **אחרים אומרים**. אשמרי יין קאי: **רמא פלגא**. טקוט ומי ואימי נמי תלמא ולא יומר אפי' שיש בו טעם יין דכ"ע לא פליגי ולא כלום כלומר אפי' אחרים מוודו דאינו יין חשוב לנכך עליו בורה פרי הגפן דלע"י דלשכתן פלוגתא בשליש הכל שותיין (וחלין דף כ"ה) בין ר' יהודה ורבנן בהתמך ונתן מים במדה ומלא כדי מדה דרבי יהודה מחייב ולקמן (לז.) נמי מייחה לה הני מילי גבי מעשר ומשום חומרא דמעשר דאפי' ר' יהודה מודי דאין

מסורת הש"ס

א) שנת ע. פיכוס ט"ז.
ב) הבקיא כ.ו. (דף טו.)
ד) חולין ט.ו. (א) ב"מ ס"ג.
ה) שם ט"ו.
ו) שם ט"ו.
ז) שם ט"ו.
ח) שם ט"ו.
ט) שם ט"ו.

הנהגות רב"ה

א) ר"ב"מ ד"ה פ"ש לה וי"י דחמרא מעילא כ"ג.
ב) וי"י דחמרא מעילא כ"ג.
ג) וי"י דחמרא מעילא כ"ג.
ד) וי"י דחמרא מעילא כ"ג.
ה) וי"י דחמרא מעילא כ"ג.
ו) וי"י דחמרא מעילא כ"ג.
ז) וי"י דחמרא מעילא כ"ג.
ח) וי"י דחמרא מעילא כ"ג.
ט) וי"י דחמרא מעילא כ"ג.

מוסף רש"י

חמרא אכפתא דמארית שוואר. הו קיטו מיה טוב ומלו גורס להחמין ב"מ טו.

מפרישין ממנו על יין גמור אכל לגבי ברבית היין שהיה חשוב לא יבדך אלמא שהכל שהרי על כולן אס אמר שהכל נהיה בכדורו ולא נכנס מן הלכך לנחתה שפיר דמי: **פלגא עול**. כמיה ואותן תלמא נפקי: **ופלגא חמרא: כשיטא פליגי**. דמא לא כלום הוא: **ואחרים סברי תלמא**. מים עול ותרי ופליגא מים נפיק דאין דרך לנאח כל הנכנס אלא מן המים נשארו והוצילו היין דפי"א קפי מנעיל' : **פס להו**. מד כוס שלם של יין בחרי ופליגא של מים וכ"ש דחמרא (א) ופירא מעילא הו מעליכא על חד תלמא מיה אכל לנעיל דרמא תלמא ואפיק תלמא אין לומר שמן המים נשארו והיין יא דאין רגליס לדבר האזיל ולא מלא יותר מכדי מדמו כי הכא לא וא"כ נפיק מן היין פלגא הוא דנפק וחד פלגא בחמשה פליגי מיה מלא כלום הוא: **וביתר מכדי מופק מי פליגי כו'**. אכל לא פליגי דרבי יוכדי מדמו (א) לא פליגי בחמיה דכפרישית טעמא דנבי דייב מעשר פליגי משום חומרא דמעשר גבי ברבית היין מודי להו רבי יהודה לנכך דמבכך שהכל: **המתמד**

אמר שבר תמרס בו' מברך שהבא. לא דוקא שכר תמרס אלא אפי' דבש תמרס מברך עליו שהכל מ"ט כדאמר בבבלי מברכין (ג"כ) וד' (נח.) חמרא מר בר רב אשי הוה דבשא דתמרס מברך עליו שהכל מ"ט ויעה בעלמא הוא והוצילא מן הפירות קרי ויעה ולא כמו שפ' בהלכות גדולות דהיינו דוקא חס דתרו לה בניה אכל דייב מן תמרס מברך עליו בורה פרי העץ דהא קאמר מר בר רב אשי דיעה בעלמא הוא והוצילא מן הפירות קרי ויעה ואפי' הוצילא מן הזימים וענבים הו ויעה בעלמא אי לא דמפיק בהעור והרוטב (וחלין דף קה.) שסופב את הארבעים על היוצא מן ועוד דמיימיה עלה ברייתא דתרומוה דקאמר כמאן כי האי תנא דתנאי דבש תמרס ויין תפוחים כו' חייב קין וזומוש דברי ר"א ור' יהושע פטור וטעמא ד"ל דלא אישמתי לנעילא כשנעשה דבש: **ואתר** שבר שעוריים. דלא אישמתי לנעילא דאית ליה עילויא אחרים כפס ועוד דמי ימר דשערי עיקר דלמא מיה עיקר: **אין ה"בא באחרים**. אומר ר"ת דאותו יין שעושין מן החמרים אפי' אית ביה טעם יין כיון דלא רמא תלמא ואתא ארבעה מברכין עליו שהכל וליכא למימר דפורני עדיף משל שמרים דהא אמר בריש אלו עוברין (פסחים דף מג.) ותמד לאו בר עשורי הוא והתנן בהמתמד ונתן מים במדה ומלא עליו כדי מדמו פטור ור' יהודה מחייב ומשני הא דבריווקי הא כפורני פירוסי האיה דפורני גרוע דבריווקי דהיינו של שמרים הוא חשוב ובר עשורי הוא דאין לפרש אפכא דפורני חשוב וההיא דהמתמד איירי דפורני דאי"ל מצי פריך לקמן וביומר מכדי מדמו מיה פליגי והתנן בהמתמד ומאי קושיא סאני תמד דפורני דחשיב אלא ודאי של שמרים חשיב יותר ואפי' חס מברכיס עליו שהכל כיון דלא רמא תלמא ואימי ארבע כל שכן דפורני: **כל חמרא דלא דארי** ע"ל חד תלת מיה לאו חמרא הוא. והכי אמר בריש המוציא יין (שם) דף עו. (שם) כוס של ברבית לריך שהיה בו רובע רביעיית כדי שימוגו ויעמוד על רביעיית וקשה דלמרא כפרק אחד דיני ממונות (פאה"ד דף לו.) ושם אל יחסר המוג שאם יש שם כ"ג כנגד סנהדרי קטנה יולא ואם לאו אינו יולא אחד מהן שהלכך לנאח משמע דממוג דריש דהו' ב' חלקים מים ואחד יין והכא אמר דהו' ג' חלקים מים ואומר רבינו יצחק דהתם מדמה סנהדרין למוג דין השוריו דכני ליה כנפיק מים דלמרא בהמוציא יין (שם דף עו.) שאני יין השוריו דרפי דבשאר ינות לא מצי למימר דרביע דסנהדרין לא חו לידי (נפשות) דנפקא לן (פאה"ד דף ג.) מקרא דבש כ"ג ורבינו מנחם פי' דריש אל יחסר המוג מ"י' צניגטריא ג' וקאמר אל יחסר המוג מע"ל דסנהדרין ג' אכל מ"ט יחסרו ושאריו כ"צ ואין צ"ד שקול מוסיפין עליהן עוד אחד הכי כ"ג ומיהו צירושלמי ובפסוקא דריש לה בנהיא ממוג דין וי"מ דאל יחסר המוג דהיינו מוג יין הראוי לג' חלקים מים דהיינו מוג (מלגר) דהו' "כ"ג" על חד תלת' : **דביתר מכדי מדמו** מי פליגי. פי' רביעי שמואל דלא מצי לאקשווי ככדי מדמו מי לא פליגי והא רבי יהודה מחייב דמצי לשטיי דר' יהודה אינו אלא חומרא לנעין טבל וקשה מהא דתנן בסוף פ"ק דחולין (דף כה.) וסא התמד עד שלא החמין אינו ניקח בכסף מעשר ופוסל את המקוה משהחמין ניקח בכסף מעשר ואינו פוסל את המקוה ואמר גמ' מי לא רבי יהודה ולא רבנן דתמן התמד כו' ומאי קושיא נימא לעולם רבי יהודה דמעשר אפילו לא החמין חומרא בעלמא הוא וי"ל דפשיטא ליה אפילו כלא החמין אינו אלא כי אס מחמיר עליו ר' יהודה לעשר (י) א"כ ספיקא הוא אס נחשבו יין ולא היה לו לפסול את המקוה כמו בכסף מים שאובין דכשר וי"מ דלא פריך וכדי מדמו מי לא פליגי דאין זה קושיא כל כך אי הו' רבנן ואחרים כרבנן דרבי יהודה אכל אי ביתר מכדי מדמו פטרי מאן נינהו לא רבי יהודה ולא רבנן: **הוא**